

Vállalkozásfejlesztés

Kákosy Csaba

Tartalomjegyzék

1. Makrokörnyezet
2. Üzleti környezet - Problémák állami és vállalati oldalon
3. Politikai és szabályozási válaszok - Quick win-ek és középtáv
4. Finanszírozási források – Fókuszált támogatások, KKV szegmensek, differenciált megközelítés
5. Szektorális preferenciák
6. Intézményrendszer

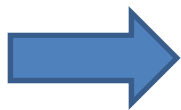
Makrokörnyezet – 14 év a lejtőn...

1. Az elvesztegetett évtized 2000-2010

1. Gyenge makro teljesítmény
2. Strukturális reformok hiánya
3. Válság , majd kiigazítás

2. Unortodoxia tündöklése és bukása

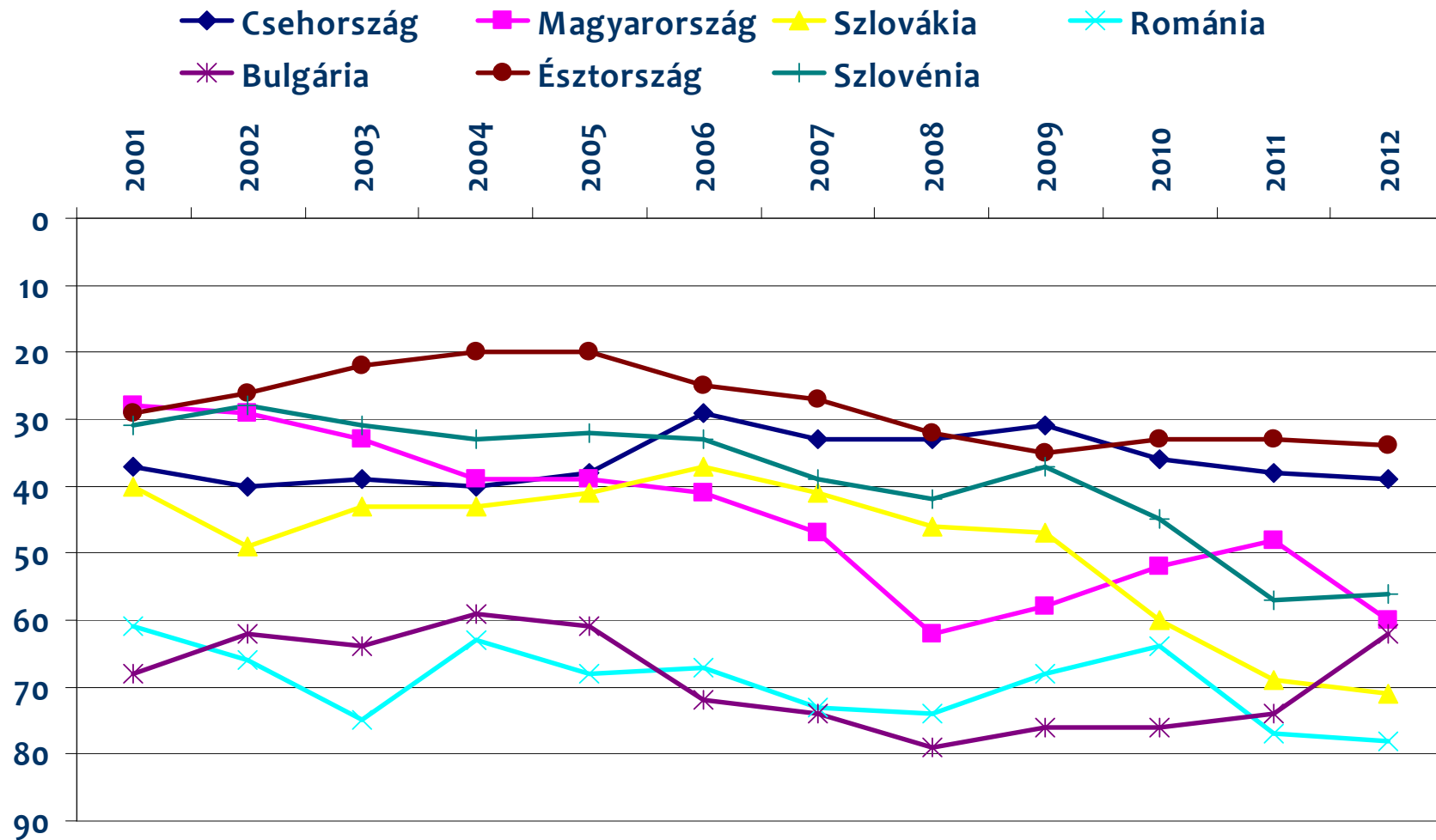
1. A kiigazítás folytatása helyett újabb lecsúszás
2. A jövő felélése
3. Egymásra nem épülő, nem konzekvens fél-reformok

Elenyésző versenyképesség

WEF rangsor 2001-2012

Elenyésző versenyképesség

Üzleti környezet – Strukturális problémák az állami oldalon

1. Túlzott adminisztratív követelmények-költségek

- Több tucat adófajta, néhány jogcím helyett
- Ezerféle hivatali engedély, lassú ügyintézés, hivatali önkény, erőfölény
- Érdemi hatásvizsgálatok nélkül készülő újabb és újabb szabályozások

A fekete/szürke szféra versenykorlátozó, kontraszelektív, a versengő vállalatok kerülnek hátrányba, az alacsonyabb hatékonyság vezet sikerre

2. Bizalomhiány, félelem

- Korrupció (Felszámolások és bírósági is)
- Diszkriminatív, kiszámíthatatlan szabályozás
- Tisztességtelen versenykörnyezet, csőd-lovagok,
- Lánctartozás
- Pályázatok önkényes elbírálása

3. Foglalkoztatási problémák

- Képzetlen munkaerő költsége versenyképtelenül magas
- A szakképzett munkaerőből hiány van – képzettségi szerkezet nem felel meg a keresletnek

Üzleti környezet – Politikai problémák az állami oldalon

1. Jogállamiság és befektetői bizalom megrendülése

- Visszaható hatályú jogalkotás
- Kiszámíthatatlan szabályozási környezet
- Követhetetlen gazdaságpolitika

2. Szektorális és vállalati diszkrimináció

- Szektorális különadók
- Szabályozási visszaélések és diszkrimináció
- Államosítások

3. „Közgéptársaság”-modell kiépülése

Üzleti környezet

Problémák a vállalati oldalon

- 1. Versenyképes/piacképes termék/tudás hiánya**
- 2. Menedzsment tudás korlátos**
- 3. Finanszírozási problémák**
 - Tőkehiány
 - Banki finanszírozás nehézkessége
 - Alacsony újrabefektetési hajlandóság
- 4. Bizalomhiány, félelem**
 - Tőkemenekítés külföldre
 - Rövidtávra optimalizáló vállalati stratégiák
 - Felszámolások körüli korrupciók elrettentő hatása (bírósi is)
 - Diszkriminatív, kiszámíthatatlan szabályozás
 - Tisztességtelen versenykörnyezet, csőd-lovagok, korrupció, adócsalás
 - Lánctartozás
 - Pályázatok önkényes elbírálása
- 5. A potenciális megrendelő (állam vagy multi) diszkriminatív viselkedése**

Politikai válaszok - Quick win-ek

1. Célok

1. Bizalom helyreállítás
2. Lefagyott bankrendszer újraindítása
3. Növekedési béklyók oldása

2. Lépések

1. Piacbarát beszéd, párbeszéd az üzleti szférával, nemzetközi roadshow-k
2. Különadók fokozatos kivezetése
3. Szimbolikus lépések (pl. KT visszaállítása, kamarai regisztrációs adó megszüntetése, stb.)
4. Kockázati prémiumok csökkentése (pl. IMF védőháló, euró/ERM2 program elfogadása)

Szabályozási válaszok - Középtáv 1.

1. Adminisztratív terhek és szabályozási visszasságok csökkentése, pl.:

- adóigazgatás,
- közbeszerzések,
- pályázati rendszerek
- lánctartozások

2. Közigazgatási gyakorlat javítása

- Ügyfélközpontú ügyintézés
- Jogállamiság erősítése, hitelezővédelem, szerződések kikényszerítése

3. Kiszámítható, stabil szabályozási környezet

- Nem évente v évente többször változó szabályok (pl adó és járulék szabályok)
- Előzetes és utólagos hatásvizsgálatok

4. Átláthatóság

- Közbeszerzések
- Pályázatokhoz való hozzáférés és elbírálás
- Erős nyilvánosság
- Szabályozott és fair jogorvoslati rendszerek

Szabályozási válaszok - Középtáv 2.

1. Adózási lépések

- Az általános TAO mellett legyen egy EVA típusú egyszerűsített adó is
- Ne a kulccsal versenyezzünk, lehet magasabb is, a TAO az (újra)beruházást és az innovációt támogassa
- Későbbiekben ÁFA kulcs csökkentés

2. Foglalkoztatáspolitikai

- Foglalkoztatási terhek csökkentése (ugyanakkor munkanélküli segély időszak növelése)
- Minőségi javítás: szakképzés, nyelvtudás, informatikai ismeretek
- Pályakezdők, 55+, és alacsonyban képzettek a kiemelt irány,
- Állami foglalkoztatási tartalékok: egészségügy, bölcsődei, óvodai ellátás, stb.

3. Finanszírozási forrásokhoz való hozzáférés javítása

- Banki finanszírozás újra felfutását támogató szabályozási (elsősorban adó) háttér kialakítása
- Mikro- és kisvállalkozás hitelezés támogatása
- EU Jeremie jellegű források használata:
 - Tőkeprogramok
 - Refinanszírozási források
 - Garancia programok
- K+F finanszírozás újragondolása

Fókuszált támogatások

- 1. Nemzetközi összehasonlításban magas költség vállalkozástámogatásra, roppant szétforgácsoltan.**
- 2. Szétforgácsolt megközelítés helyett kevés célra fókuszáltan, ott ahol piaci kudarc van és ahol a sikerre van reális lehetőség.**
- 3. Lehetséges célok:**
 1. Növekedési és exportképesség segítése
 2. Üzleti tudás és menedzsment képességek javítása, minőségi output fejlesztése
 3. Foglalkoztatás bővítése
 4. Beruházások ösztönzése
 5. Innováció segítése, felsőoktatás és gazdaság közötti átjárás meghonosítása

KKV szegmensek - differenciált megközelítés 1.

1. Jelenleg is **exportáló vállalatok**

2. **Exportórré növekedő** vállalatok

3. **Belföldi piacon aktív KKV-k**

4. **Zsugorodó, problémás KKV-k**

5. **„Kényszervállalkozások”** (nem a vállalkozásfejlesztés keretében kezelendő kérdés, hanem adórendszerben és foglalkoztatáspolitikában)

KKV szegmensek - differenciált megközelítés 2.

Jelenleg is exportáló vállalatok

- **támogatás iránya: (újra)beruházás, innováció, beszállítói kör növelése**
- **eszközei: egyedi beruházás támogatás, foglalkoztatási ösztönzők, egyetemi-vállalati K+F együttműködések támogatása, beszállítói programok**
- **források: egyedi kormányzati kedvezmények, GOP K+F források, banki finanszírozás**
- **intézmények: befektetési ügynökség, NFÜ, Innovációs Hivatal, Szabadalmi Hivatal, bankok**

KKV szegmensek - differenciált megközelítés 3.

Exportórré növekedő vállalatok

- támogatás iránya: exportképesség elérése, korai exportóri szakasz támogatása, beszállítóvá válás támogatása
- eszközei: exportpiaci megjelenés, piaci információk megszerzésének támogatása, technológiai és K+F fejlesztés, minőségfejlesztés és menedzsment képességek növelésének támogatása, egyedi beruházás támogatás, foglalkoztatási ösztönzők, beszállítói programok
- források: egyedi kormányzati kedvezmények, GOP programok, banki finanszírozás, exportfinanszírozás, tőkeprogramok, exportpiaci megjelenés támogatás,
- intézmények: „Export Hungary” ügynökség, NFÜ, Innovációs Hivatal, Szabadalmi Hivatal, bankok, kockázati tőke és private equity intézmények, Eximbank, Mehib

KKV szegmensek - differenciált megközelítés 4.

Belföldi piacon aktív KKV-k

- **támogatás iránya: piaci növekedés támogatása, importot kiváltó tevékenységek támogatása, piaci tevékenység megerősítése**
- **eszközei: technológiai és K+F fejlesztés, minőségfejlesztés és menedzsment képesség növelés támogatása**
- **források: GOP programok, banki és mikrofinanszírozás, tőkeprogramok, garanciaprogramok, Széchenyi kártya,**
- **intézmények: NFÜ, Innovációs Hivatal, Szabadalmi Hivatal, bankok, kockázati tőke, magvető tőke és private equity intézmények, mikrofinanszírozó intézmények**

KKV szegmensek - differenciált megközelítés 5.

Zsugorodó, problémás KKV-k

- **támogatás iránya: reorganizáció és adósságkezelés szabályainak erősítése, az újrakezdés lehetőségének megkönnyítése, felszámolások egyszerűsítése és a visszaélési lehetőségek megszüntetése**
- **eszközei: szabályozási keretek módosítása, joggyakorlat felülvizsgálata és módosítása**
- **források: -**
- **intézmények: közigazgatási és igazságügyi intézmények**

Szektorális preferenciák

- Az alapelv: a növekedés újraindítása során hiba lenne nem építeni azokra a szektorokra, ahol Mo. komparatív előnyökkel rendelkezik. (Nem nyerteseket kell kijelölni, hanem építeni az erősségeinkre!)
- Szektorok:
 - Autóipar
 - Gyógyszeripar
 - Turizmus,
 - Logisztika
 - IKT
- Potenciális szektorok:
 - Zöldgazdaság (elsősorban megújuló energia szektor, hulladékgazdálkodás , átfogó szabályozási változtatásokra van szükség)
 - Agrárszektor (új agrárstratégiára van szükség)

Intézményrendszer

- **Export terület:** befektetési ügynökség, „Export Hungary” ügynökség, Eximbank, Mehib
 - **K+F+I terület:** Innovációs Hivatal, Szabadalmi Hivatal
 - **EU (GOP) források:** NFÜ, MAG
 - **Finanszírozás:** bankok, mikrofinanszírozók, MFB, tőkebefektető intézmények (private equity, kockázati és magvető tőke), garancia intézmények
-
- **Állami finanszírozás:** MFB csoport (MFB, Eximbank, Mehib, Garantiqa, Start tőkegarancia) (megszűnik: MFB Invest, Kvfp, RFH, stb.)